

کرونا و بحران کسب‌وکارهای کوچک

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۲۴

کد مقاله: ۶۱۳۱۱

کرم الله جوانمرد^۱

چکیده

هدف: پژوهش در مورد کرونا در جامعه به لحاظ تأثیر بر عوامل مختلف اقتصادی از جمله کسب‌وکارها، عوامل سیاسی، اجتماعی و فرهنگی از اهمیت و ضرورت دو چندان برخوردار است. هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر کرونا بر کسب‌وکارهای کوچک در شهرستان الشتر بود است.

روش‌ها: روش پژوهش توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه صاحبان کسب‌وکارهای کوچک در شهر الشتر لرستان با جمعیت هفتاد هزار نفری بوده است. حجم نمونه ۱۰۰ نفر بوده است که با استفاده از روش نمونه‌گیری سیستماتیک چندمرحله‌ای انتخاب شده است. ابزار مورد استفاده این پژوهش پرسشنامه‌ی محقق ساخته به سبب جمع‌آوری و به دست آوردن داده‌های مدنظر برای ارزیابی آن‌ها استفاده شده است. یافته‌ها: نتایج یافته‌های داده‌ها نشان داده است که کرونا بر تعدیل نیروی کار کسب‌وکارهای کوچک شهر الشتر تأثیرگذار بوده است ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: همچنین کرونا بر کاهش میزان درآمد کسب‌وکارهای کوچک تأثیرگذاری معنی‌داری را نشان داده است است ($P < 0/05$). و کرونا بر ساعات کاری کسب‌وکارهای کوچک تأثیرگذار بوده است ($P > 0/05$). به عبارتی تأثیر مستقیم و معنی‌داری را نشان داده است.

واژگان کلیدی: کرونا، کسب‌وکارهای کوچک، تعدیل نیروی کار، کاهش میزان درآمد، کاهش میزان ساعت کاری

۱- استادیار و عضو هیات علمی گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره). Javanmard.k@gmail.com

۱- مقدمه

پدیده‌های مختلفی را می‌توان از جنبه‌های گوناگون مورد مطالعه و توجه به ابعاد و جوانب گوناگون یک پدیده لازمه‌ی دستیابی به شناختی جامع در هر زمینه است. در بحران ویروس کرونا هدف‌های کلان به خطر افتاده است و فرصت برای تصمیم‌گیری نیز بسیار کم است و حادثه پیش آمده کاملاً غیر منتظره و غافلگیر کننده می‌باشد. در چنین شرایطی دیگر نمی‌توان از روش‌های معمول برای نشان دادن عکس‌العمل استفاده کرد. در چنین جامعه‌ای افراد درگیر در بحران بیش از هر چیز به تجربه، مهارت، سرعت، هوشمندی، خلاقیت و موقعیت‌سنجی نیاز دارند و با توجه به اطلاعات موجود باید هرچه سریع‌تر موضوع ارزیابی و نسبت به آن اقدام شود. بدیهی است هرچه اطلاعات موجود بیشتر و نظام اطلاعاتی کاراتر و توانایی بیشتری در پردازش سریع اطلاعات باشد، تصمیمات اخذ شده می‌تواند بهترین نتایج ممکن را به بار آورد (رحیم‌نیا و همکاران: ۱۳۹۴).

شیوع ویروس کرونا پیش از هر چیز یک فاجعه انسانی است که زندگی میلیون‌ها نفر در سراسر جهان را تحت تأثیر قرار داده است. این ویروس همچنین تأثیر فزاینده‌ای بر اقتصاد و مناسبات اجتماعی دارد. شیوع ویروس کرونا و نگرانی مردم از ورود به اماکن عمومی نظیر فروشگاه‌ها، مراکز خدماتی و بسیاری از مشاغل و کسب‌وکارها را با کاهش تقاضا و فروش کالاها و خدمات مواجه کرده است. به نظر می‌رسد بیشترین آسیب را بخش خدمات و زیربخش‌های آن در مقایسه با سایر بخش‌ها و اقتصاد شهری در مقایسه با اقتصاد روستایی و نیز کارگران در مقایسه با کارفرمایان و گروه‌های آسیب‌پذیر و شاغل در بخش غیر رسمی شهری در مقایسه با سایر خانوارها متحمل شده‌اند (جنیفر و همکاران: ۲۰۲۰).

عفونت ویروس کرونا یک آلودگی توأم با علائم تنفسی به «کرونا»، ویروس شناخته شده‌ی جدید بوده که تصور می‌شود به عنوان یک ویروس قابل انتقال بین انسان و حیوانات پدیدار شده و جهش یافته باشد. یا در غیر این صورت به گونه‌ای سازگار پیدا کرده باشد که امکان بیماری‌زایی در میان انسان‌ها را فراهم کند. شیوع بیماری در چین آغاز شد و اثرات بیماری در آنجا تاکنون گسترده‌ترین میزان را داشته است. پس از آن بیماری به بسیاری از کشورهای دیگر سرایت کرده است. هرچند قرنطینه‌ها تاکنون به محدود کردن انتقال بیماری در آنها کمک کرده‌اند (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۲۰). دامنه‌های شدت بیماری از بدون علامت یا ملایم تا شدید متغیرند. سهم قابل توجهی از بیمارانی که دارای شواهد بدیهی عفونت بالینی هستند، بیماری شدیدی دارند (بوجا و همکاران، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، با توجه به رشد سریع این بیماری موجب بسته شدن بسیاری از کسب‌وکارهای سراسر جهان از جمله کسب‌وکارهای کوچک شده است که این امر تأثیر مشهودی در عملکرد کسب و کارها ایجاد نموده است (توماسو و همکاران، ۲۰۰۰). کسب‌وکارهای کوچک بخش جدایی‌ناپذیر فرایند تحول و دگرگونی در بازار رو به گسترش دنیای امروز هستند. این کسب‌وکارها در ابداع شیوه‌های جدیدی که به تغییرات فناوری و افزایش توانایی تولید منجر خواهد شد نقش مهمی ایفا می‌کنند. می‌توان گفت چنین واحدهایی در جست‌وجوی تغییر و تحول رقابت هستند، چون در حال دگرگون کردن ساختار کلی بازاراند (اکس‌زولتان‌جی: ۱۳۸۳). همچنین ایجاد و توسعه‌ی کسب‌وکارهای کوچک و متوسط سیاستی مهم در ایجاد مشاغل جدید تسریع در بهبود اوضاع اقتصادی و رشد کشورها به شمار می‌رود و به این دلیل است که باید توجه ویژه‌ای به کسب‌وکارهای کوچک شود. زیرا این کسب‌وکارها قادرند خود را با محیط امروزی وفق دهند. همینطور ساختار آنها امکان تطبیق با تغییرات و تحولات گسترده و همه‌جانبه را فراهم می‌سازد و حفظ و بقایشان را امکان‌پذیر می‌کند (چن و همکاران، ۲۰۲۰).

بر اساس بررسی‌های اقتصادی که تاکنون و در زمان اپیدمی صورت گرفته است نشان می‌دهد که شیوع ویروس کرونا بخش‌های اقتصادی بسیاری از جمله کسب‌وکارهای خرد، کسب‌وکارهای عمومی، قیمت کالاها، تولید ناخالص داخلی را تحت تأثیر قرار داده است (ژو و همکاران، ۲۰۲۰). با توجه به ضرر و زیان‌های ناشی از شیوع ویروس کرونا در اقتصاد جهانی، همچنین در اقتصاد ایران، در صورتی که مورد جبران زیان‌های اقتصادی فوراً چاره‌اندیشیده نشود و راهکاری به طور عملی در پیش گرفته نشود آسیب‌های وارده تصاعدی خواهد شد و بسیاری از فعالان اقتصادی با چالش زیادی روبه‌رو خواهند شد که حتی ممکن است از چرخه اقتصادی حذف شوند. با توجه به این مساله پژوهش حاضر به دنبال شناسایی و پاسخگویی به این سوال می‌باشد که آیا بیماری کرونا بر وضعیت و کارایی کسب‌وکارهای کوچک شهرستان الشتر تأثیرگذار بوده است؟

۲- پیشینه پژوهش

۲-۱- مبانی چارچوب نظری پژوهش

ازجمله پژوهش‌های مرتبط با موضوع و چارچوب نظری آن می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- 1 Jennifer, et al.
- 2 World Health Organization (WHO)
- 3 Buja, et al.
- 4 Tommaso, et al.
- 5 Chen, et al.
- 6 Zhou, et al.

بیت سیاحی، معصومه و جوادی راد، محمد و گودرزی، مریم، (۱۳۹۹) در تحقیقی تحت عنوان " بررسی اثرات بیماری کرونا و چند بیماری همه گیر جهانی بر چند متغیر اقتصادی پرداخته است. با توجه به وجود انواع بیماری های همه گیر از جمله بیماری کرونا و شرایط فعلی اقتصادی جوامع لزوم بررسی اثرات این بیماری بر فاکتورهای مهم اقتصادی ضروری است. در این پژوهش تأثیر بیماری کرونا و چند بیماری همه گیر دیگر، را بر چند فاکتور مهم اقتصادی از جمله طلا، نفت، دلار و یورو و بررسی شده است.

اسدیور (۱۳۹۹) در پژوهشی با توجه به پیدایش بیماری شایع همه گیر کرونا در جهان، ایران نیز از جمله کشورهایی است که شیوع زیاد آن سبب شده تا اقتصاد و معیشت مردم تحت الشعاع قرار گیرد پرداخته است. باتوجه به تجربیات اخیر آیا ایران قادر است در زمینه مقاوم سازی اقتصادی در برابر این فشارها نیز مقاومت کند در این پژوهش تلاش شده تا با بررسی نکاتی از تجربیات دهه اخیر ایران از تحولات و فشارهای قبل از برجام تا بعد از عقد قرار داد برجام و حتی پس از خروج آمریکا از برجام و تحولات اقتصادی آن دوره و مقایسه با تحولات پیش بینی شده احتمالی برای دوره ی پسا کرونا نتیجه گیری شود که آیا تجربیات گذشته ایران را در برابر این ویروس نیز مقاوم می کند یا خیر چه عواملی کمک به مقاوم سازی و مقاومت اقتصادی می کند.

فلاح پسند (۱۳۹۹) در پژوهشی به شناسایی و افشاء تاثیرات حاصل از رویدادهای به وقوع پیوسته در تاریخ ترازنامه پرداخته است. برخی از رویدادها می توانند به صورت ناگهانی و بدون تعیین دقیق اثرات مثبت و منفی حاصل از آنها بر سود و زیان شرکت روی دهند. مواجه با همه گیری بیماری کوید-۱۹ که هم اکنون گستره ی عظیمی از کسب و کارهای خرد و کلان در جهان را تحت تأثیر قرار داده است، این پرسش را برای گزارشگران و استفاده کنندگان اطلاعات مالی پدید می آورد که شیوه شناسایی و طبقه بندی نتایج حاصل از بروز این رخداد فراگیر در صورت های مالی شرکت ها چگونه خواهد بود. بر این اساس هدف این پژوهش مطالعه و بررسی شیوه برخورد با رویدادهای غیرمترقبه همچون بیماری کرونا بوده که منجر به شناسایی و افشاء اطلاعات مربوطه به صورت جداگانه یا تعدیل اطلاعات گذشته در صورتهای مالی دوره متاثر از شرایط مذکور می گردد.

میرافشار، بهداد و شکوری، بهنام و خسروی، راحله (۱۳۹۹) در پژوهشی به شناخت عوامل موثر بر دورکاری کارکنان مشاغل کسب و کارها در عصر کرونا پرداخته است. پس از آیدمی کرونا ویروس شرایط محیط کار جدید مبتنی بر حضور کاری و دورکاری شکل گرفته است که نیاز به ایجاد و توسعه بستر فناوری و اطلاعات در فعالیت های جاری و فرایندهای کسب و کار می باشد. تا کارکنان در زمان های برنامه ریزی شده به سامانه های کاری ارتباط برقرار کنند و به صورت آنلاین جوابگوی ارائه خدمات به مشتریان باشند از سوی دیگر به شهروندان این امکان داد شود تا در این بستر دسترسی به برخی از نیازهای خود را از مشاغل دریافت نمایند و از خدمات دفاتر الکترونیک بهره مند شوند. در این راستا پس از مطالعه آخرین یادداشت ها و تحقیقات صورت گرفته عوامل هفت گانه تأثیرگذاری بر دورکاری توسط محقق ارائه و آزمون شد تا مبنای، مدیریت هوشمند فعالیتها، ارتباطات موثر، قوانین کار و حقوق و دستمزد از میان برخی متغیرهای دیگر به عنوان عامل های دربرگیرنده دورکاری شناخته شوند.

صائب نیا، سمیه و کریمی، فرشته (۱۳۹۹) در پژوهشی تحت عنوان بررسی تأثیر بیماری کرونا (کووید-۱۹) بر عملکرد کسب و کار پرداخته است. جامعه آماری شامل تمامی مدیران و کارمندان ارشد صنایع کوچک و متوسط در استان اردبیل است به دست آمد که بر اساس روش نمونه گیری غیر تصادفی قضاوتی انتخاب شدند. به منظور اندازه گیری متغیرهای مربوط به عملکرد از پرسشنامه استاندارد مامون-آکروش و سامرالحمود، (۲۰۱۰) و برای بیماری کرونا (کووید-۱۹) از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید. روایی پرسشنامه بر اساس روایی سازه، تشخیصی و همگرا و پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ بررسی گردید. آزمون مدل پژوهش بر اساس روش معادلات ساختاری و نرم افزار LISREL ۸٫۸ انجام گرفت. نتایج نشان داد که رابطه مثبت و معنادار بیماری کرونا بر عملکرد مشتری با ضریب تأثیر ۰٫۷۳ تأیید شد و همچنین رابطه معنادار بیماری کرونا بر عملکرد بازار با ضریب ۰/۶۹ مورد تأیید قرار گرفت و رابطه مثبت و معنادار عملکرد مالی بر بیماری کرونا با ضریب تأثیر ۰/۷۱ تأیید شد.

کریمی، لیلا، (۱۳۹۹) راهکار برون رفت از رکود اقتصادی پسا کرونا در سال جهش تولید " در دنیای تجارت دوطرف معامله در پی آن هستند که در مقابل تعهد طرف مقابل، برای تحویل کالا و ارائه خدمات و یا دریافت وجه تضمین مالی و اعتباری کافی داشته باشند. یکی از شیوه های تقابل با این تضاد منافع در قالب اعتباراسنادی در بانکداری داخلی مورد استفاده قرار گرفته است. در شرایط خاص شیوع ویروس کرونا جهت تقویت اقتصاد کشور و تامین نیازهای شر.

۳- چارچوب نظری

الف. بیماری کرونا (کووید-۱۹):

کرونا ویروس ها خانواده بزرگی از ویروس ها و زیرمجموعه کروناویروس هستند از ویروس سرماخوردگی معمولی تا عامل بیماری های شدیدتری همچون سارس، مرس و کووید-۱۹ را شامل می شود کروناویروس ها در دهه ۱۹۶۰ کشف شدند و مطالعه بر روی آنها به طور مداوم تا اواسط دهه ۱۹۸۰ ادامه داشت. این ویروس به طور طبیعی در پرستاران و پرندگان شیوع پیدا می کند، با

این حال تاکنون هفت کروناویروس منتقل شده به انسان کشف شده است. آخرین نوع آنها، کروناویروس سندرم حاد تنفسی ۲ (SARS-CoV-2) در دسامبر ۲۰۱۹ در شهر ووهان چین با همه‌گیری در انسان شیوع پیدا کرد.

در ایران در تاریخ ۲۹ بهمن ۱۳۹۸، به دنبال فوت ۲ بیمار با عوارض تنفسی در بیمارستان کامکار قم، شایعاتی درباره مرگ این بیماران به علت کروناویروس شکل گرفت. اما دانشگاه علوم پزشکی قم با تکذیب شایعات مربوط به مبتلا بودن این دو بیمار فوت شده به کروناویروس، اعلام کرد که تاکنون هیچ گونه شواهدی تشخیصی مبنی بر ابتلا به بیماری کرونا دیده نشده است. در تاریخ ۳۰ بهمن اولین موارد از کرونای جدید در شهر قم از طریق روابط عمومی وزارت بهداشت گزارش شد. رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی وزارت بهداشت اعلام کرد که نتایج آزمایش اولیه ۲ مورد از موارد مشکوک را از نظر ابتلا به کروناویروس مثبت گزارش شده است. بیمارستان کامکار قم نیز بعنوان محل قرنطینه و مراجعین بیماران و موارد مشکوک به کرونا مشخص شد.

تا روز نهم اسفند، ۱۶ کشور کانادا، لبنان، امارات، بحرین، کویت، افغانستان، عراق، عمان، پاکستان، گرجستان، چین، استونی، نیوزلند، بلاروس، بریتانیا و آذربایجان اعلام کرده‌اند که افرادی مبتلا به کروناویروس را شناسایی کرده‌اند که از مبدا ایران آمده‌اند. این چالش‌های فوری، شدید و گسترده، نیاز مدیریتی به یک چارچوب اشاره دارد که متغیرهای گسترده اجتماعی، تکنولوژیکی و ساختاری نامتبط را برای درک تأثیر و پاسخ‌های احتمالی به بیماری همه‌گیر COVID-19 در نیروی فروش به حساب می‌آورد. (بوستروم و هاینس، ۱۹۷۷). نظریه سیستم‌های فنی و اجتماعی که بر اهمیت ارتباط متقابل اجتماعی تأکید می‌کند (یعنی افراد و تعامل آنها) و جنبه‌های فنی (یعنی مراحل و دانش مرتبط با آن از جمله نرم‌افزار و سخت‌افزار) و نتایج مدل، و الگوی تغییر سازمانی لوویت (۱۹۶۵) می‌تواند مسلماً چنین بنیادی باشد. مدل لوویت که بر اساس آن تئوری سیستم‌های اجتماعی و فنی ساخته شده است (سیدل و همکاران^۱، ۲۰۱۳).

ب. عملکرد کسب و کار:

عملکرد کسب و کار یکی از مهم‌ترین سازه‌های مورد بحث در پژوهش‌های مدیریت است. ولیکن به طور کلی درباره اینکه شاخص‌های عملکرد کدام هستند. به طور کلی شاخص‌های سنجش عملکرد به دو دسته ذهنی و عینی تقسیم پذیر است. شاخص‌های عینی عملکرد شاخص‌هایی است که بصورت کاملاً واقعی و بر اساس داده‌های عینی مثل بازده دارایی، بازده حقوق صاحبان سهام بازده سرمایه‌گذاری و غیره اندازه‌گیری می‌شود. اما شاخص‌های ذهنی عملکرد بیشتر معیارهایی را شامل می‌شود که بر مبنای قضاوت گروه‌های ذی‌نفع سازمان شکل می‌گیرد و از جمله آنها می‌توان به رضایتمندی مشتری، تصویر ذهنی در بازار، تعهد شغلی کارکنان و غیره است (احمدزاده‌فرد و همکاران: ۲۰۱۸).

ج. کسب‌وکارهای کوچک و متوسط:

ادبیات مربوط به اشتغال واحدهای کوچک بسیار گسترده‌اند و این گستردگی نیز باعث شده است که در کشورهای مختلف تعاریف گوناگونی برای این واحد ارائه شود. این تعاریف با توجه به ساختار سنی، جمعیتی، فرهنگی و درجه توسعه یافتگی متفاوت هستند. نگاه‌های کوچک در کشورهای مختلف جهان دارای شباهت‌های بسیاری هستند، اما با وجود این نمی‌توان تعریف واحد و یکسانی از آنها به دست آورد. هر کشور با توجه به شرایط خاص خود تعریفی از این کسب‌وکارها ارائه کرده است. (محمدپور ترکایش و همکاران: ۱۳۸۹).

د. نقش کسب‌وکارهای کوچک در رشد اقتصادی

بستری برای افراد حقیقی که توانایی راه‌اندازی کسب‌وکارهای بزرگ را ندارند فراهم می‌کنند تا در مقیاس کوچک تر بتوانند توانائی‌ها و قابلیت‌های خود را بروز دهند و کارآفرین باشند (ونگ^۲، ۲۰۰۴). نقش بسیار مهمی در بوجود آوردن فرصت شغلی برای افراد جامعه ایفا می‌کنند و سهم بالایی از اشتغال را در دست دارند (روبرستون^۳، ۲۰۰۴). بعنوان منابع نوآوری در محصولات، خدمات، فرآیندها و تجربیات کاری جدید به شمار می‌آیند. با تامین انواع محصولات و خدمات، تشکیل دهنده عمده بدنه اقتصادی کشورها هستند. کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در نقاط مشخص و بازارهای ویژه‌ای که صنایع بزرگ امکان ورودشان به آن بازارها نیست، فعالیت می‌کنند. (ویتکر^۴، ۱۹۹۷).

اکثریت صنایع بزرگ متمایل به کنترل و در دست داشتن قیمت‌های محصولات کلیدی خود بمنظور افزایش حاشیه سودشان می‌باشند. صنایع کوچک در این حالت با فراهم کردن رقابت سالم و جلوگیری از انحصار و نیروهای بازار نقش ایفا می‌نمایند در این

1 Seidel et al.
2 Wong
3 Robertson
4 Whittaker

مسیر آنها به اطمینان داد به سیستم اقتصادی از کاراً بود خود کمک می‌کنند (کروس^۱: ۱۹۸۹؛ محمدپور ترکایش و همکاران: ۱۳۸۹).

۴- روش شناسی پژوهش

روش پژوهش پیمایشی بوده است. فنون و تکنیک‌هایی مورد استفاده استفاده از تکنیک پرسشنامه بوده است. تحقیق حاضر یک پژوهش توصیفی-همبستگی، پهنانگر، مقطعی در سطح جامعه شناسی خرد و از نوع کاربردی بوده است. اطلاعات آن در سطح کمی جمع آوری شده است. جامعه آماری تحقیق کلیه صاحبان کسب و کارها کوچک در سطح شهر الشتر در استان لرستان در سال ۱۳۹۹ بوده است. وحجم نمونه ۱۰۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری سیستماتیک چندمرحله‌ای انتخاب شدند. بدین ترتیب که از بین کسب و کارهای کوچک شهر الشتر به صورت تصادفی انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری این پژوهش از نمونه‌گیری احتمالی و به صورت خوشه‌ای چندمرحله‌ای بوده است و از این بین، چهار کسب و کار کوچک به صورت تصادفی انتخاب شدند و صاحبان این کسب و کارها، به سوالات پرسشنامه‌ی این پژوهش پاسخ دادند. بعد از جمع‌آوری داده‌ها و بازنگری پرسشنامه‌های تکمیل شده محقق به کدگذاری متغیرها بر حسب سطوح اندازه‌گیری در بین متغیرها و همچنین شاخص‌های آن پرداخته و اقدام به ورود داده‌ها به کامپیوتر کرده است، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS صورت گرفته است. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از شاخصه‌های آمار توصیفی تلخیص و طبقه‌بندی گردید و در بخش آمار استنباطی از ضرایب همبستگی، آزمون t، و رگرسیون چند متغیره استفاده گردیده است. برای اندازه‌گیری اعتبار پرسشنامه محقق ساخته از اعتبار صوری استفاده شده است. در پژوهش حاضر برای جمع‌آوری داده‌های پژوهش از مصاحبه و ابزار پرسشنامه استفاده گردید. برای تهیه پرسشنامه ابتدا شاخصه‌های هر یک از متغیرها تعریف و بر اساس آن پرسشنامه طراحی شد و همچنین پرسشنامه‌هایی که درباره موضوع و متغیرهای مورد نظر تنظیم شده بود با بررسی و تطبیق آن با جامعه آماری مورد نظر ملاک طراحی و تهیه پرسشنامه پژوهش حاضر قرار می‌گیرد. سوالات پرسشنامه شامل سوالات اختصاصی است. این بخش ۱۰ سؤال درباره مولفه‌های فرضیه‌های پژوهش حاضر (کرونا و ویروس- تعدیل نیروی کار- کاهش میزان درآمد- ساعت کاری) است. این پرسشنامه به شکل طیف هفت درجه‌ای لیکرت تنظیم شده است (۱ = کاملاً مخالفم تا ۷ = کاملاً موافقم).

۵- فرضیه‌های پژوهش

- کرونا و ویروس بر تعدیل نیروی کار کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی می‌گذارد.
- کرونا و ویروس بر کاهش میزان درآمد کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی می‌گذارد.
- کرونا و ویروس بر ساعت کاری کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی می‌گذارد.

۶- یافته‌های استنباطی

جدول شماره ۱، متغیرهای کرونا و ویروس، تعدیل نیروی کار، کاهش میزان درآمد و ساعت کاری از نرمال بودن برخوردار است.

جدول ۱. مشخصه‌های توصیفی کرونا و ویروس- تعدیل نیروی کار- کاهش میزان درآمد و ساعت کاری

متغیرها	کمینه	بیشینه	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد
کرونا و ویروس	۴	۴۴	۷/۰۲	۱۵/۱۱	۱۰۰
تعدیل نیروی کار	۹	۳۰	۴/۲۸	۲۳/۵۵	۱۰۰
کاهش میزان درآمد	۱۰۱	۴۵	۷۰/۵۵	۲۳۲	۱۰۰
ساعت کاری	۲۱	۶۹	۸/۰۶	۴۵/۵۹	۱۰۰

جدول ۲. بررسی نرمال بودن متغیرها

متغیر	چولگی	کشدگی	نتیجه گیری
کرونا و ویروس	-۰/۹۸۲	۱/۲۶۶	نرمال است
تعدیل نیروی کار	-۱/۴۷۷	۱/۱۸۹	نرمال است
کاهش میزان درآمد	-۱/۳۹۷	۱/۱۸۰	نرمال است
ساعت کاری	-۱/۱۹۰	۱/۵۹۱	نرمال است

1 Cross

با توجه به نتایج جدول فوق، مقدار چولگی مشاهده شده برای متغیرها، در بازه (۲، -۲) قرار دارد. یعنی از لحاظ کجی این متغیرها، نرمال بوده و توزیع آن متقارن است. مقدار کشیدگی آنها در بازه (۲، -۲) قرار دارد. این نشان می‌دهد توزیع متغیرهای پژوهش، از کشیدگی نرمال برخوردار است.

جدول ۳. بررسی تأثیر کرونا بر تعدیل نیروی کار کسب‌وکارهای کوچک شهرستان الشتر

سطح معنی‌داری	میزان آماره t	ضریب رگرسیون استاندارد نشده	
		ضریب رگرسیون استاندارد شده	خطای استاندارد
۰/۰۰۰*	۶/۵۸۲	۰/۲۴۱	۰/۰۴۰
۰/۰۰۰*	۳/۸۱۲	۰/۲۱۲	۰/۰۵۴
۰/۰۰۰*	۴/۰۲۰	۰/۲۵۸	۰/۰۶۸

*sig < 0/05

نتایج جدول بالا نشان داده است که مقدار سطح معنی‌داری برابر ۰/۰۰۰ است. و کوچکتر از مقدار خطا ۰/۰۵ و قدر مطلق آماره "t" متغیرها بزرگتر از مقدار ۱/۹۶ بوده است. بنابراین می‌توان گفت که با اطمینان ۹۵ درصد فرض صفر رد شده و فرض یک تایید شده است لذا متغیرهای تعدیل نیروی کار، کاهش میزان درآمد و ساعت کاری در مدل باقی می‌ماند و مقدار ضریب آنها به ترتیب ۰/۲۶۲، ۰/۲۰۶ و ۰/۲۷۳ می‌باشد.

بنابراین بر اساس داده‌ای موجود جدول شماره ۳ و نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌ها و بیان فرضیات به ترتیب در پژوهش حاضر نشان داده است که: کرونا ویروس بر تعدیل نیروی کار کسب‌وکارهای کوچک تأثیر معنی‌دار و مستقیمی می‌گذارد تایید و رابطه معنی‌داری را نشان داده است. ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با ۰/۲۴۱ بوده است. و مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ ۶/۵۸۲ را نشان داده است.

فرض دوم: کرونا ویروس بر کاهش میزان درآمد کسب‌وکارهای کوچک تأثیر معنی‌دار و مستقیمی می‌گذارد تایید و رابطه معنی‌داری را نشان داده است. ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با ۰/۲۱۲ بوده است. و مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ ۳/۸۱۲ را نشان داده است.

فرض سوم: کرونا ویروس بر ساعت کاری کسب‌وکارهای کوچک تأثیر معنی‌دار و مستقیمی می‌گذارد. می‌گذارد تایید و رابطه معنی‌داری را نشان داده است. ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با ۰/۲۵۸ بوده است. و مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ ۴/۰۲۰ را نشان داده است.

۷- بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر کرونا بر کسب‌وکارهای کوچک شهرستان الشتر در سال ۱۳۹۹ است. کسب‌وکارهای کوچک بخش جدایی‌ناپذیر فرایند تحول و دگرگونی در بازار رو به گسترش دنیای امروز هستند. از سوی دیگر با توجه به رشد سریع این بیماری، موجب بسته شدن بسیاری از کسب‌وکارهای سراسر جهان از جمله کسب‌وکارهای کوچک شده است که این امر تأثیر مشهودی در عملکرد کسب و کارها ایجاد نموده است. علل بررسی تحقیق حاضر در واقع نشان داده است که کرونا ویروس تأثیر مستقیم و غیر مستقیم بر کسب و کارها و مشاغل کوچک اقتصادی دارد. به طوری که صاحبان این مشاغل و کسب و کارها با مراقبت‌های بهداشتی، منابع انسانی این مشاغل به کاهش فشارهای روانی و آرامش برسند و بتوانند به وسیله دورکاری و فاصله‌گذاری اجتماعی برای کاهش زنجیره بیماری مورد توجه قرار گیرند.

روش پژوهش پیمایشی و فنون و تکنیک‌هایی مورد استفاده استفاده از تکنیک پرسشنامه بوده است. تحقیق حاضر یک پژوهش توصیفی-همبستگی، پهنانگر، مقطعی در سطح جامعه‌شناسی خرد و از نوع کاربردی بوده است. اطلاعات آن در سطح کمی جمع‌آوری شده است. جامعه آماری تحقیق کلیه صاحبان کسب و کارها کوچک در سطح شهر الشتر در استان لرستان در سال ۱۳۹۹ بوده است. و حجم نمونه ۱۰۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری سیستماتیک چندمرحله‌ای انتخاب شدند. بدین ترتیب که از بین کسب‌وکارهای کوچک شهر الشتر به صورت تصادفی انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری این پژوهش از نمونه‌گیری احتمالی و به صورت خوشه‌ای چندمرحله‌ای بوده است و از این بین، چهار کسب و کار کوچک به صورت تصادفی انتخاب شدند. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از شاخصه‌های آمار توصیفی تلخیص و طبقه‌بندی گردید و در بخش آمار استنباطی از ضرایب همبستگی، آزمون t، و رگرسیون چند متغیره استفاده گردیده است. برای اندازه‌گیری اعتبار پرسشنامه محقق ساخته از اعتبار صوری استفاده شده است

نتایج یافته های پژوهش بر اساس آزمون تی نشان داده که کرونا ویروس بر تعدیل نیروی کار کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی گذاشته است و رابطه معنی داری را نشان داده است و مقدار ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با $0/241$ بوده است. مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ $16/582$ را نشان داده است. نتایج این داده ها با تحقیقات اسد پور (۱۳۹۹) همسو و همخوانی دارد. و هم چنین کرونا ویروس بر کاهش میزان درآمد کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی گذاشته است تأیید و رابطه معنی داری را نشان داده است. ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با $0/212$ بوده است. مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ $3/812$ را نشان داده است. نتایج این داده ها با تحقیقات میر افشار و بهداد و شکوری (۱۳۹۹) همسو و همخوانی دارد.

و در فرض نهایی تحقیق کرونا ویروس بر ساعت کاری کسب و کارهای کوچک تأثیر معنی دار و مستقیمی گذاشته است تأیید و رابطه معنی داری را نشان داده است. ضریب و مقدار رگرسیون آن برابر با $0/258$ بوده است. مقدار t محاسبه شده طبق جدول شماره ۳ $4/020$ را نشان داده است. نتایج این داده ها با تحقیقات صائب و کریمی (۱۳۹۹) همسو و همخوانی دارد.

در تبیین اساسی پژوهش می توان بیان داشت که وجود ویروس کرونا تأثیر مستقیم و غیر مستقیم بر زندگی انسان ها و کسب و کار های اقتصادی بزرگ و کوچک به جا گذاشته است و آنچه در این پژوهش مورد توجه پژوهشگر بوده است موضوعی تحت عنوان تأثیر کرونا در بحران کسب و کارهای کوچک در شهر الشتر لرستان بوده است. شهری در استان با امکانات زیر ساختی اقتصادی بسیار پایین با وجود شرایط بسیار مناسب آب و هوایی در شمال غربی استان مردمی که مشغول کسب و کار های کوچک با درآمد بسیار ناچیز مشغول فعالیت هستند اما همانند سایر شهرهای کمتر برخوردار از جهت اقتصادی و درآمدی، با وجود ویروس کرونا همین درآمد پایین هم از بین رفته است. کسب و کارهای کوچک بخش جدایی ناپذیر فرایند تحول و دگرگونی در بازار رو به گسترش دنیای امروز هستند. این کسب و کارها در ابداع شیوه های جدیدی که به تغییرات فناوری و افزایش توانایی تولید منجر خواهد شد. همچنین ایجاد و توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط سیاستی مهم در ایجاد مشاغل جدید تسریع در بهبود اوضاع اقتصادی و رشد کشورها به شمار می رود و به این دلیل است که باید توجه ویژه ای به کسب و کارهای کوچک شود. بستری برای افراد حقیقی که توانایی راه اندازی کسب و کارهای بزرگ را ندارند فراهم کنند تا در مقیاس کوچکتر بتوانند توانائی ها و قابلیت های خود را بروز دهند و کارآفرین باشند.

References

1. Asadpour, Shahin (1399). Investigating the Economic Impact of the Corona Virus on the Current Turmoil of the Iranian Economy Based on Iran's Experiences of the Last Decade in Economic Stabilization and Ways to Deal with It, Third Economic Management Conference, Tehran.Iran.
2. X, Zoltan G (1383). Small Industries and Economic Growth, the first article in the book The Role of Small Industries in Modern Economy, translated by Jahangir Majidi, second edition, Tehran, Rasa Cultural Institute. Iran.
3. Beit Siyahi, Masoumeh and Javadi Rad, Mohammad and Goodarzi, Maryam (1399). Investigating the effects of coronary heart disease and several global epidemics on several economic variables, 2nd International Conference on Innovative Technologies in Science, Engineering and Technology, Iran.
4. Barkhordari, Fatemeh (1389). Challenges and Strategies for Home Business Development, Labor Market Monthly, Eleventh Year, No. 593. Iran.
5. Saebnia, Somayeh and Karimi, Fereshteh (1399). The effect of coronary heart disease (Covid-19) on business performance (Case study: small and medium businesses in Ardabil province, Iran.
6. Rahimonia, Fariborz; Sajjad, Atefeh (1394). The Impact of Strategic Orientation on the Performance of Companies Based in Khorasan Science and Technology Park through Organizational Innovation, Innovation Management, Volume 4, Number 2, pp. 114-87. Iran.
7. Ali Pourfallah Pasand, Ali (1399). Financial Reporting in the Age of Corona (Quaid-19), The Second International Conference on Innovation in Business and Economic Management, Tehran, Iran.
8. Mir Afshar, Behdad and Shakoori, Behnam and Khosravi, Raheleh (1399). Factors affecting telecommuting of business employees in the age of Corona, 7th National Conference on Modern Studies and Research in the field of Humanities, Management and Entrepreneurship of Iran, Tehran
9. Karimi, Leila (1399) The way out of the post-corona recession in the year of the production leap, the third international conference on modern management, accounting, economics and banking tricks with a business growth approach, Tehran, Iran.
10. Mohammadpour Torkayesh, Mehdi; Mirzadeh Barijogh, Farshad (1387). Investigating the impact of creating and developing small and medium businesses on economic growth, a specialized site for small business management.Iran.

11. Lelenwa L, et al. The emerging spectrum of cardiopulmonary pathology of the coronavirus disease (2019) (covid-19): report of three autopsies from houston, texas and review of autopsy findings from other united states cities. *Cardiovasc Pathol* 2020; 48: 107233.
12. Chen N, Zhou M, Dong X, Qu J, Gong F, Han Y. Epidemiological and clinical characteristics of 99 cases of (2019) novel coronavirus pneumonia in Wuhan, China: a descriptive study. *The Lancet*. (2020) 395(10223): 507-13. DOI:10.1016/s0140-6736(20)30211-7.
13. Cross M.(1983), The United Kingdom, in Storey, D.J.(Ed), *The Small Firm – An International Survey*, Croom Helm, London,pp.84-119.
14. Mohhammd Hasan Ahmadzadeh Fard, Mahmood Gholami, Ali Taghavi, Amir Sadeghi. (2018). Impact of Strategic Orientation on Business Performance through Marketing Capabilities (Case of Study: Mehr Eghtesad Bank Branches in Isfahan). *Quarterly Journal of Modern Marketing Research*. Pp.87-104.
15. Jennifer F. Kawwass, MD, (2020), Prior and Novel Coronaviruses, COVID-19, and Human Reproduction: What Is Known? *Fertility and Sterility* (2020), doi: <https://doi.org/10.1016/j.fertnstert.2020.04.025>. pp 1-27.
16. Robertson, James. (2004), *Developing a knowledge management strategy, Step Two Designs Pty Ltd* . www.steptwo.com.au.
17. Seide S., Recker, J., & Brocke, J. vom. (2013). Sensemaking and Sustainable Practicing: Functional Affordances of Information Systems in Green Transformations. In *MIS Quarterly* (Vol. 37, pp. 1275–1299). Management Information Systems Research Center, University of Minnesota.
18. Whittaker, D. H. (1997). *Small Firms in the Japanese Economy*, Cambridge University Press, Cambridge.
19. WHO. Novel Coronavirus (2019-nCoV): Situation Report-13: WHO website; 2020 [cited 2020 February 3]. Available from: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200202-sitrep13-ncov-v3.pdf>.
20. Wong, K. Y., & Aspinwall, E. (2004), Characterizing knowledge management in the small business environment. *Journal of Knowledge Management*, 8(3), 44–61.

The impact of the corona on the small business crisis

Abstract

Background and Objective: Research on corona in society is doubly important and necessary in terms of its impact on various economic factors such as businesses, political, social and cultural factors. Aleshtar was.

Methods: The research method is descriptive-correlation. The statistical population of the study included all small business owners in the city of Al-Sharhtaristan with a population of seventy thousand people. The sample size was 100 people who were selected using multi-stage systematic sampling method. The instrument used in this research is a researcher-made questionnaire to collect and obtain the data to evaluate them.

Findings: The results of the data show that the corona has been effective in adjusting the workforce of small businesses in Aleshtar ($P < 0.05$).

Conclusion: Corona has also shown a significant effect on reducing the income of small businesses ($P < 0.05$). And Corona has had an impact on the working hours of small businesses ($P < 0.05$), in other words, it has shown a direct and significant impact.

Keywords: Corona, Small Business, Labor Adjustment, Income Reduction, Working Hour Reduction